یادداشت روز

جنگ اوکراین چقدر دیگر می‌تواند ادامه پیدا کند؟

کسانی که جنگ اوکراین و تحولات مرتبط با آن را در اروپا و آمریکا دنبال می‌کنند، حتما با نگرانی‌های این روزهای غرب - که به طور مرتب در رسانه‌هایشان بازنشر می‌شود- آشنا هستند. هم، جنس این نگرانی‌ها و هم میزان آن خیلی متفاوت و زیادتر از زمانی است که، جنگ تازه آغاز شده بود. علت این امر نیز چیزی نیست جز «طولانی و فرسایشی شدن جنگ» که شاید در روزهای نخستین شروع جنگ کمتر کسی انتظار آن را داشت. وقتی جنگی به این بزرگی طولانی می‌شود، طبعا تبعات منفی زیادی در همه حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی به دنبال می‌آورد و وقتی تبعات منفیِ مسئله‌ای، خیلی «زیاد» و «سنگین» شد، و هزینه‌های آن بر فایده‌اش چربید، بالتبع، مخالفان آن نیز زیاد خواهد شد. امروز شاهد افزایش مخالفت‌ها با ادامه جنگ اوکراین در غرب هستیم و این می‌تواند به پایان جنگ کمک کند. در این یادداشت به دنبال یافتن پاسخ این سؤالیم که «جنگ اوکراین چقدر دیگر می‌تواند ادامه پیدا کند؟» پاسخ این سؤال ارتباط مستقیمی با میزان «هزینه و فایده» ادامه جنگ دارد. بخوانید:

بیایید تبعات منفی و هزینه‌های این جنگ را از خود اوکراین شروع کنیم. امروز بیش ۱۹ ماه است که از حمله روسیه به اوکراین و بیش از ۱۰۰ روز است که از «ضد حمله بهاره اوکراین» علیه روسیه می‌گذرد. طبق آمارهای رسمی(آمارهای غیر رسمی بسیار بیشتر است) ارتش اوکراین از بهار امسال تا کنون یعنی فقط در «ضد حمله»ای که به روسیه داشته چیزی بالغ بر ۷۱ هزار کشته و پیش از این «ضدحمله» نیز چیزی بین ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار کشته داده است و این همه کشته طی کمتر از دو سال، عدد بزرگی است. بیایید کمی روی این آمارها ریزتر بشویم.

«ویتالی برژنی»، سرپرست مرکز جذب نیرو و پشتیبانی مدنی در منطقه «پولتاوا» و از افسران حال حاضر ارتش اوکراین است. او چندی پیش گفت که از هر ۱۰ نفری که از پاییز پارسال برای خدمت در ارتش اوکراین ثبت‌نام کرده بودند، یک یا ۲ نفرشان باقی مانده‌اند و الباقی یا کشته یا زخمی شده‌اند! گزارش‌های مستند زیادی نیز در رسانه‌های غربی درباره «پُر شدن گورستان‌ها» و بعضا حتی دفن اجساد در گورهای جمعی منتشر شده است که اخبار آن با یک جست و جوی ساده در اینترنت قابل دسترسی است.

این تلفات سنگین را حالا بگذارید کنار خسارات سنگین جنگ و زیرساخت‌هایی که در اوکراین به کلی نابود شده و میلیون‌ها نفری که از این کشور گریخته‌اند. «داگلاس مک‌گریگور» از مشاوران سابق پنتاگون چندی پیش اعلام کرد جمعیت اوکراین از ۴۳ میلیون نفر رسیده به ۱۹ یا ۲۰ میلیون نفر! به عبارتی، با آغاز جنگ جمعیت اوکراین به شدت کاهشی شده است. مردم -داوطلبانه یا اجباری- یا جذب جبهه‌های جنگ شده و کشته و معلول شده‌اند یا از این کشور می‌گریزند. اوکراین امروز در دو حوزه «نیروی انسانی» و «تجهیزات جنگی» به شدت ضعف دارد و بدون حمایت‌های ناتو شاید یک ساعت هم نتواند دوام بیاورد. حالا شاید بتوان بهتر فهمید چرا دولت اوکراین خروج مردان ۱۸ تا ۶۰ ساله را از این کشور ممنوع، و خدمت سربازی برای بخشی از زنان این کشور را اجباری، استفاده از بیماران روانی، مبتلا به هپاتیت و...در میادین جنگ را آغاز کرده است! (رجوع شود به گزارش اواسط شهریورماه ای‌بی‌سی نیوز) طبیعی است، مردم اوکراین جزو اولین مردمانی باشند که، مخالف ادامه این جنگ و خواستار پایان آن باشند.

اما اروپایی‌ها هم به نظر می‌رسد، دیگر این جنگ را نمی‌خواهند. چه مردم اروپا چه دولتمردان آنها. آنها دلایل معقولی نیز برای مخالفت با ادامه این جنگ دارند. در همین ۱۹ ماهی که از شروع جنگ می‌گذرد، چندین دولت فقط در انگلیس سرنگون شده است. سرنگونی دولت‌های بوریس جانسون و لیز تراس بی‌ارتباط با جنگ اوکراین نبود. بسیاری از کشورهای اروپایی درگیر جنگ اوکراین، و حتی آمریکا انتخابات گوناگونی پیش رو دارند و نآمزدهای انتخاباتی در این کشور می‌دانند، دفاع از ادامه این جنگ پُر خسارت به نفعشان نخواهد بود چرا که، اگر اولین قربانیان جنگ اوکراین را، مردم اوکراین بدانیم، دومین قربانیان بزرگ این جنگ مردم همین کشورها هستند. بنابر این افزایش مخالفت‌های مردمی در کنار تغییر نظام‌های سیاسی در این کشورها می‌تواند، بر سیاست‌های آنها در مواجهه با جنگ اوکراین تاثیر بگذارد. به قول نویسنده «فارن افرز»، «ادامه تعهد غرب به اوکراین مسئله تضمین‌شده‌ای نیست. حوزه‌های انتخابیه در اروپا و آمریکا درخصوص حمایت دراز مدت از اوکراین تردید دارند. تاکنون چنین صداهای مُرَددی در اقلیت بوده اما به تدریج در حال گسترش است. در ایالات متحده، جنگ در اوکراین به آخرین نقطه اشتعال در مبارزه بر سر اینکه آمریکایی‌ها چقدر باید به حمایت از شرکا و متحدان خارجی اهمیت دهند و برای آن هزینه کنند، تبدیل شده است. در اروپا، همه‌گیری کرونا، تورم بالا و پس از آن وقوع جنگ، فشار اقتصادی به آنها وارد کرده است. خوش‌بینی در مورد موفقیت اوکراین در حال محو شدن است و به نگرانی در مورد یک جنگ بزرگ و بی‌پایان در خاک اروپا تبدیل شده است.»

علاوه بر تغییر نظام‌های سیاسی در غرب و تبعات سنگین اقتصادی و سنگینی تورم حاصل از این جنگ روی مردم اروپا و آمریکا، باید به تغییر فصل هم توجه کرد. پاییز و زمستان به تنهایی این توان و ظرفیت را دارد که طرفین جنگ -به ویژه طرف غرب را- به پایان جنگ ترغیب کند. گزارش پارسال «اکونومیست» در زمستانی که گذشت را به خاطر بیاورید که نوشت، فقط ۶۸ هزار نفر از مردم اروپا از سرما مُردند. بله درست شنیدید ۶۸ هزار نفر در اروپای مُدرن و صنعتی به دلیل بحران انرژی حاصل از جنگ با روسیه از سرما جان باختند. چند روز دیگر فصل پاییز شروع می‌شود و بحران انرژی دوباره به سر خط خبرها باز می‌گردد. سال گذشته بحران انرژی و افزایش سرسام‌آور قیمت حامل‌های انرژی در اروپا، تاثیر بزرگی روی معیشت و زندگی مردم این قاره گذاشت.

اکنون که در حال مطالعه این یادداشت هستید، کادر پزشکی و درمانی انگلیس به دلیل شرایط بد معیشتی، تورم و حقوق و دستمزد پایین در اعتصاب به سر می‌برند و بنا به گفته «لیز تراس» نخست‌وزیر سابق انگلیس، بیش از ۷۰ درصد مردم این کشور نیز معتقدند فقیرتر شده‌اند.(اندیشکده انگلیسی موسسه‌ای برای دولت) همین «امر اقتصادی» برای ناراضی کردن مردم اروپا از ادامه جنگ کافی است.

به طور کلی برای پایان یک جنگ [این‌جا جنگ اوکراین]، باید یکی از این اتفاق‌ها رخ دهد: یا یکی از طرفین جنگ شکست را پذیرفته و عقب‌نشینی کند، یا طرفین با دادن امتیازهایی به هم، کوتاه آمده و صلح کنند. از آنجایی که روسیه ارتش قدرتمند و تجهیزات بسیار مدرنی دارد و از آن سو، اوکراین نیز از حمایت‌های بی‌حد و حصر ناتو بهره می‌برد، احتمال این که یکی از طرفین، پرچم سفید را بالا ببرد، زیاد نیست. اما اگر این تنظیمات به هم بخورد می‌توان به پایان جنگ خوش‌بین بود. طبق تحلیل «فارن افرز»، این تنظیمات در حال به هم خوردن است و کافی است، برخی از کشورهای اروپایی تحت فشار مردم و اقتصاد، اوکراین را رها کنند. در این صورت شاید آمریکا -که شرکت‌های تسلیحاتی و انرژی‌اش سود بالایی از این جنگ به جیب زده‌اند- تلاش کند، جای خالی اروپا را با حمایت‌های مالی و تسلیحاتی بیشتر پُر کند اما، این روند نمی‌تواند زیاد طول بکشد. چرا که اولا، آمریکا توان پر کردن جای خالی چندین کشور اروپایی را بنا به دلایل متعدد ندارد، ثانیا اگر هم داشته باشد، مردم این کشور، پاسخ آن را در انتخابات پیش رو خواهند داد. مَخلص کلام این که، این جنگ نمی‌تواند به همین شکلی که هست زیاد ادامه پیدا کند چون لااقل بسیاری از مردم اروپا تحمل یک زمستان سخت دیگر را ندارند و باید به شکلی پایان یابد. یکی از این شکل‌ها، تحت فشار قرار دادن دولت زلنسکی برای چشم پوشی از سرزمین‌هایی است که از دست داده و همین‌طور عقب‌نشینی غرب از عضویت اوکراین در ناتو است. طی ماه‌های گذشته رهبران کشورهای متعددی در غرب این درخواست را مطرح کرده‌اند. نباید فراموش کرد، یکی از مهم‌ترین دلایل ادامه این جنگ، حمایت گسترده مالی، اطلاعاتی، تسلیحاتی، مستشاری و سیاسی ده‌ها کشور غربی و شرقی از اوکراین است و اگر این حمایت‌ها بنا به دلایلی که برشمردیم، کم شود-که حتما می‌شود- تنظیمات به نفع روسیه تغییر خواهد کرد و ناتو این را نمی‌خواهد! ما هم امیدواریم این جنگ هرچه زودتر تمام شود.

جعفر بلوری

تصحیح و پوزش

در یادداشت روز کیهان یکشنبه ۲۶ شهریورماه با عنوان «خروج از NPT؛ پاشنه آشیل غرب» به جای ژاک شیراک، رئیس جمهور وقت فرانسه، اشتباهاً از ژیسکاردستن یاد شده بود که ضمن پوزش از خوانندگان، بدینوسیله تصحیح می‌شود.

وزارت امورخارجه:

منابع مالی آزادشده براساس نیازها و اولویت‌های کشور استفاده می‌شود

وزارت امور خارجه در بیانیه‌ای اعلام کرد: منابع آزاد شده در دسترس بانک مرکزی ایران قرار دارد و بنا به صلاحدید مراجع ذی‌ربط و براساس نیازها و اولویت‌های کشور مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران ۲۷ شهریورماه درباره آزادسازی منابع مالی مسدود شده ایران در کره جنوبی و تبادل زندانیان با آمریکا بیانیه‌ای صادر کرد.

دوشنبه ۲۷ شهریورماه فرآیند آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی به سرانجام رسید و این مبالغ به حساب‌های ایران در بانک‌های قطر واریز شد. از سوی دیگر تبادل زندانیان با آمریکا نیز صورت گرفت. توافق مذکور در ۱۹ مرداد ماه بین ایران و آمریکا از طریق وساطت و مشارکت قطر و عمان حاصل شد. در همین راستا بعدازظهر دوشنبه «محمدرضا فرزین» رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: امروز ۵ میلیارد و ۵۷۶ میلیون و ۴۹۲ هزار یورو به حساب ۶ بانک ایرانی نزد دو بانک الاهلی و الدخان واریز شده است.

در بیانیه وزارت امور خارجه آمده است: در راستای استیفای حقوق اتباع ایرانی در سرتاسر جهان و نیز ایرانیان مقیم آمریکا و در چارچوب فرآیندی مستقل، ۵ نفر از شهروندان ایرانی که به دلیل فعالیت‌های تجاری عادی به شکل غیرقانونی تحت پیگرد دستگاه قضایی آن کشور قرار گرفته بودند، آزاد شدند و به آغوش خانواده‌های خود بازگشتند.

این بیانیه می‌افزاید: قبل از آن، منابع مالی کشورمان در کره جنوبی که به دلیل فشارهای غیرقانونی ایالات متحده مسدود و برای سال‌ها امکان بهره‌برداری از آنها وجود نداشت، با پیگیری مجدانه وزارت امور خارجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آزاد و طی فرآیندی مالی و بانکی که چند هفته به طول انجامید، به حساب‌های متعلق به بانک‌های کشورمان در قطر منتقل شد. در بیانیه آمده است: این منابع هم اکنون در دسترس بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار دارد و بنا به صلاحدید مراجع ذی‌ربط و براساس نیازها و اولویت‌های کشور مورد استفاده قرار خواهد گرفت. این بیانیه می‌افزاید: بدون تردید سیاست‌ها و تحرکات دولت‌های مختلف ایالات متحده آمریکا در ممانعت از دسترسی آزاد و مشروع ایران به منابع مالی خود در سایر کشورها اقدامی غیرقانونی و متخلفانه و غیرانسانی است.

دولت‌های محل نگهداری دارایی‌ها باید پاسخگو باشند

در بیانیه مذکور تصریح شده است: با وجود این، اقدام غیرقانونی و متخلفانه آمریکا در سوءاستفاده از نظام بانکی بین‌المللی و اعمال فشار بر کشورهای دیگر برای محدود کردن دسترسی ایران به دارایی‌های خود، به هیچ عنوان نافی مسئولیت دولت‌های محل نگهداری این دارایی‌ها نیست و باید پاسخگوی اقدامات غیرموجه خود در عمل به خواسته غیرقانونی دولت آمریکا، ضرر و زیان‌های مالی مترتب بر مسدودسازی طولانی‌مدت اموال ایران و نیز تبعات و عواقب بشردوستانه آن به ویژه در دوره همه‌گیری کرونا باشند. این بیانیه می‌افزاید: مردم ما هیچ‌گاه فراموش نمی‌کنند که حتی در زمان اوج همه‌گیری بیماری کووید- ۱۹، رژیم وقت ایالات متحده، بی‌اعتنا به شرایط اضطراری بهداشتی و مسائل بشردوستانه و بی‌توجه به درخواست‌های مکرر دبیرکل و مقامات حقوق بشری سازمان ملل، مانع از دسترسی کشورمان به منابع مالی خود در کره جنوبی شد.

در این بیانیه آمده است: جمهوری اسلامی ایران مراتب قدردانی خود را از «دولت قطر» برای نقش‌آفرینی موثر در فرآیند انتقال منابع مالی و تبادل زندانیان ابراز می‌کند. همچنین از تلاش‌های ارزشمند «سلطنت عمان» در پیشبرد این روند و نیز از همکاری «دولت سوئیس» به دلیل مشارکت در تسهیل این فرآیندها قدردانی به عمل می‌آورد.

قدردانی از تلاش‌های سازنده قطر و عمان در تبادل زندانیان و آزادسازی اموال ایران

علی باقری معاون سیاسی وزارت امور خارجه و مذاکره‌کننده ارشد جمهوری اسلامی ایران که ۱۹ مرداد ماه از حصول توافق با آمریکا خبر داده بود، دوشنبه شب ۲۷ مرداد ماه در این باره عنوان کرد: ما از آزادی ۵ تن از هموطنان که به بهانه دور زدن تحریم‌های غیرقانونی آمریکا، در این کشور زندانی شده بودند، بسیار خرسندیم و بازگشت آنها به آغوش عزیزانشان را تبریک می‌گوییم. او که به همراه رئیس‌جمهور در نیویورک حضور دارد در گفت‌وگویی درباره روند تبادل زندانیان بین ایران و آمریکا و آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی گفته بود: طی مذاکرات فشرده‌ای که در طول چند سال گذشته و به‌صورت غیرمستقیم بین ایران و آمریکا انجام شد، یکی از موضوعات مهم تبادل زندانیان و آزادسازی دارایی‌های مسدود شده ایران در کره جنوبی بود. معاون وزیر امور خارجه ایران در این ملاقات‌ها از تلاش‌های دو کشور قطر و عمان در به انجام رسیدن تبادل زندانیان قدردانی کرده و تلاش‌های دو کشور در جهت آزادسازی منابع پولی ایران در کره جنوبی را سازنده خواند.

مرندی: تهران منتظر گام‌های بزرگ‌تری از سوی آمریکاست

«سید محمد مرندی» مشاور تیم مذاکره‌کننده ایران تحلیلگر مسائل بین‌الملل روز دوشنبه گفت که عامل اساسی که باعث موفقیت توافق تبادل جاسوسان آمریکایی و آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران بود، چالش‌های بین‌المللی بود که واشنگتن با آن مواجه شده بود.

وی که با شبکه خبری المیادین مصاحبه می‌کرد، گفت: «طی ماه‌های اندک گذشته، جدیت آمریکا درخصوص مذاکرات تبادل اسرا و آزادسازی دارایی‌های ایران افزایش یافت».

این تحلیلگر مسائل بین‌الملل گفت: «موضوع مهم برای تهران، آزادسازی زندانیانش نزد آمریکا بوده که به صورت ظالمانه و ناعادلانه در زندان بودند». مرندی گفت: «تهران منتظر گام‌های بزرگ‌تری از آمریکا برای توافق در پرونده‌های بزرگ‌تر نظیر پرونده هسته‌ای است». وی با اشاره به لفاظی‌های مقامات آمریکایی درباره توافق تبادل جاسوسان گفت: «چیزی که مقامات آمریکایی درباره توافق مبادله اخیر می‌گویند با هدف مصارف رسانه‌ای مطرح می‌شود». این تحلیلگر مسائل بین‌الملل اضافه کرد: «آینده ثابت خواهد کرد که واشنگتن به دلیل سیاست‌های خارجی و چالش‌های داخلی عقب‌نشینی خواهد کرد». مرندی گفت: «بازگشت به مذاکرات هسته‌ای وابسته به تصمیم آمریکایی‌ها بوده و امیدواریم که پس از توافق (اخیر) واشنگتن آماده مذاکره باشد».

۲ ایرانی زندانی در آمریکا وارد ایران شدند

در پی اجرای توافق بین ایران و آمریکا برای تبادل زندانیان، «رضا سرهنگ‌پور» و «مهرداد معین انصاری» دو شهروند ایرانی زندانی در آمریکا که بعد از آزادی بعدازظهر دوشنبه ۲۷ شهریور ماه وارد دوحه پایتخت قطر شده بودند، دقایقی قبل وارد تهران شدند و هواپیمای حامل آنها در فرودگاه بین‌المللی مهرآباد به زمین نشست. آنها در بدو ورود مورد استقبال علیرضا بیکدلی معاون کنسولی، امور مجلس و ایرانیان خارج از کشور وزارت امور خارجه قرار گرفتند. به گزارش فارس، عیسی کاملی دستیار وزیر امور خارجه و مدیرکل آمریکای وزارت امور خارجه نیز آنها را از قطر به تهران همراهی کرد.

گروسی: امیدواریم ایران در تصمیم درباره بازرسان آژانس تجدیدنظر کند

مدیرکل آژانس اتمی ضمن ابراز تأسف از تصمیم ایران برای لغو مجوز فعالیت برخی از بازرسان این سازمان، مدعی شد که تهران به آژانس نیاز دارد تا تضمین‌های لازم مبنی بر صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای آن را ارائه کند.

«رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بامداد سه‌شنبه بدون اشاره به رویکرد غیرسازنده آژانس انرژی اتمی در گزارش اخیر و همچنین بدعهدی تروئیکای اروپایی ابراز امیدواری کرد که جمهوری اسلامی ایران در تصمیم خود درباره بازرسان این سازمان تجدیدنظر کند.

گروسی در مصاحبه با خبرگزاری «اسپوتنیک» در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک، گفت که امیدوار است تهران تصمیم خود برای لغو مجوز فعالیت تعدادی از بازرسان کهنه‌کار آژانس اتمی در ایران را تغییر دهد. وی در این‌باره توضیح داد: «من از این موضوع (لغو مجوز بازرسان آژانس اتمی) متأسف هستم. واقعاً این کار را درک نمی‌کنم. من نمی‌توانم بفهمم چه کسی از این‌گونه اقدامات سود می‌برد». طبق این گزارش، مدیرکل آژانس اتمی ادامه داد: «ایران به آژانس اتمی نیاز دارد تا تضمین‌های لازم را مبنی بر صلح‌آمیز اهداف برنامه هسته‌ای آن ارائه کند. ما هم این کار را از طریق بازرسان خود انجام می‌دهیم».

به نوشته اسپوتنیک، گروسی همچنین اظهار داشت: «اگر تعداد بازرسان را محدود کنند، انجام کار را برایمان بسیار دشوار می‌کند. بنابراین من واقعا امیدوارم که آنها در این تصمیم تجدیدنظر کنند».

گروسی همچنین در گفت‌وگویی با خبرگزاری فرانسه در رابطه با تصمیم ایران مبنی بر لغو انتصاب بازرسان آژانس گفت: اگر آنها با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری نداشته باشند، آنها به چیزهایی که می‌خواهند دست نخواهد یافت. آنها تضمین‌های ما، تاییدیه ما و نظر مساعد جامعه بین‌المللی را به دست نمی‌آورند.

به گزارش ایسنا، گروسی همچنین عنوان داشت، درصورتی که ایران به بازرسان آژانس مجوز ندهد، اقدام این کشور با پیامدهایی همراه خواهد بود.

خبر ویژه

تایمز اسرائیل: توافق آمریکا با ایران زیر پا گذاشتن تحریم‌هاست

یک روزنامه صهیونیستی تاکید کرد توافق بد آمریکا با ایران، موجب نگرانی عمیق اسرائیل است.

روزنامه تایمز اسرائیل نوشت: باید به دولت ایالات متحده گفت مشکل ایران برای اسرائیل، قوطی خالی روی جاده نیست که برای وقت‌کشی با تیپا بزنند قدم قدم بروند تا ته سال ۲۰۲۵.

سرتیتر «نیویورک تایمز» می‌گوید «ایالات متحده به دنبال توافق غیررسمی با ایران است.» این سرتیتر، گمراه‌کننده بود و احتمالاً عامدانه به این شکل تنظیم شده بود. در متنی که این روزنامه منتشر کرد، خلاف واقعیت موضوع، ادعا شد که دولت بایدن بی‌سروصدا مشغول مذاکره با ایران بوده «تا برنامه هسته‌ای ایران را محدود، و زندانی‌های آمریکایی را آزاد کند.»

معامله‌ای که مذاکرات آن مخفیانه در عمان انجام شد، بیشتر از آن‌که به جلوگیری از عواقب به پیشرفت نظامی و هسته‌ای ایران در جبهه‌های بسیار مربوط باشد، با باج‌گیری ایران مرتبط است. این قرارداد، دولت بایدن را واداشت با آزادساختن دارایی ایران از بانک‌های عراق و کره جنوبی هر دو، به گروگان‌گیری و باج‌گیری تن بدهد و به این ترتیب گامی سنگین در نقض تحریم‌های رسمی علیه ایران برداشت، بی‌آن‌که در تضمین توقف برنامه هسته‌ای نظامی غیرقانونی این کشور تعهد قابل اتکایی از ایران بگیرد.

مبالغی که پرداخت شد، طبق تخمین، حدود ۳ بیلیون دلار از عراق و حدود ۷ بیلیون دلار از کره جنوبی است. یعنی دولت بایدن ده بیلیون دلار به آیت‌الله‌ها باج داد. این قرارداد که آن را «قرارداد غیررسمی» نامیده‌اند، در واقع پایانی بر تحریم‌های رسمی علیه رژیم تهران است.

اجازه بدهید این بیل را همان کج‌بیل خونی که هست بنامیم. در حالی‌که ایالات متحده ده بیلیون دلار به ایران هدیه می‌کند، چگونه می‌توانید سیاست رسمی تحریم داشته باشید؟

در باره دورویی سیاست بایدن می‌توان گفت با نمایش آن به شکل «تفاهم غیررسمی»، دولت ایالات متحده ملزم نیست آن را برای تأیید به کنگره ببرد. آنها مایل نیستند در دوره انتخابات چنین معامله بدی را در معرض توجه بگذارند. این قرارداد از اساس به عنوان حیله پیشاانتخاباتی برای بایدن طراحی شده است. صحنه نمایشی پایین آمدن گروگان‌های آزادشده آمریکایی از پلکان هواپیماهایی که آنها را از تهران به آزادی در آمریکا آورد را برنامه بافهای دموکرات در بهار ۲۰۲۳ به‌هم بافته بودند تا در انتخابات ۲۰۲۴ عصای دست رئیس‌جمهور ازپا افتاده باشد. شروط دیگر ایران، مایه نگرانی است. در بخشی از این قرارداد از ایالات متحده مطالبه می‌شود علیه هیچ یک از فعالیت‌های هسته‌ای ایران قطعنامه تنبیهی در سازمان ملل متحد و یا در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطرح نکند.

تحلیل‌های اقتصادی تحریف‌آمیز بدون ذره‌ای صداقت و انصاف!

روزنامه زنجیره‌ای اعتماد که سال‌ها وامدار مدیریت اشرافی بی‌کفایت بوده، همچنان به تحریف واقعیات اقتصادی و فرار به جلو درباره میراث دولت سابق ادامه می‌دهد.

این روزنامه بی‌آن که به نقش دولت ائتلافی مدعیان اعتدال و اصلاحات در ثبت رکوردهای فاجعه‌بار اقتصادی و ناراضی‌کردن مردم اشاره کند، به قلم عباس عبدی نوشت: «در چند سال اخیر و با اوج‌گیری تورم بالای ۴۰درصدی طی ۵ سال و به علاوه امسال، دولت جرات اصلاح قیمت انرژی و نان را ندارد و این کار را با فشار به تولیدکننده نهایی انجام می‌دهد او هم با انواع ترفندها می‌کوشد که این مشکل را دور بزند. نتیجه چه خواهد بود؟ تقابل مردم با یکدیگر و تنش‌های شدید روانی که فقط برای پایین نگه داشتن نرخ تورم از طریق مهار قیمت نان انجام می‌شود. واقعیت این است که به لحاظ اخلاقی نمی‌توان از افزایش قیمت نان دفاع کرد... از سوی دیگر به وضوح می‌بینیم که توازن قیمت‌ها بیش از تحمل اقتصاد و در حال بهم خوردن است. قیمت ناموس اقتصاد است و این وضعیت به‌طور قطعی به زیان اقتصاد و مردم است. دولتی‌ها هم این را خوب می‌دانند. هم درباره نان و هم انرژی و بنزین. پس چرا نمی‌توانند کاری کنند؟ کارهایی هم که در این دو سال کردند شکست خورد. راه‌حل در سیاست و بازسازی اعتماد است. تا روزی که این ترس وجود دارد که حوادث ۹۶ و ۹۸ و ۴۰۱ تکرار شود، سیاست‌گذاری واقعی و علمی قفل است. حتی سال گذشته هم که ارز ۴۲۰۰ را اصلاح کردند نتوانستند به صورت صحیح انجام دهند آن را نصفه نیمه انجام دادند که به مرور شکاف قیمتی آن بیشتر شد».

اعتماد همچنین از قول سعید لیلاز عضو مرکزیت حزب اشرافی کارگزاران نوشت: «معوقات وام‌های ارزی دریافتی در سال ۱۴۰۱ از ۸،۸درصد سال ۹۹ به ۱۶،۶درصد (در ۳ماهه پایانی سال ۱۴۰۱) رسیده است. اگر این آمارها درست باشند[!!] یعنی ظرف ۲سال درصد وام‌های معوقه دو برابر شده و وام‌های ارزی کشور عودت داده نشده است. این موضوع در شرایطی که اقتصاد ایران بسیار متورم است، نشان می‌دهد که منابع ارزی دولتی توسط برخی افراد و جریانات غارت شده است. یکی از بزرگ‌ترین امواج فساد، دزدی و غارت سازمان یافته در اقتصاد ایران به خصوص ظرف ۲۰سال اخیر همین موضوع بوده است. چرا که هیچ‌کس وام ارزی دریافت شده را که با منابع آن کالا وارد کرده یا کارخانه ساخته و... را به قیمت روز دریافت عرضه نکرده که در زمان بازپرداخت بدهی بگوید باید بدهی به قیمت زمان دریافت وام محاسبه شود. معتقدم این اقدام هیچ کم از غارت‌های ارزی دوره احمدی‌نژاد به مبلغ ۲۲تا ۳۰میلیارد دلار و دوره حسن روحانی به مبلغ حدود ۳۰میلیارد دلار ندارد. آمارها اما نشان می‌دهند، دولت رئیسی کوچک‌ترین توفیقی در حل مسئله ناترازی بانک‌ها و فساد آنها نداشته است».

درباره این دو تحلیل غلطانداز روزنامه اعتماد گفتنی است»

۱) دولت رئیسی در وسط میدان مین‌گذاری شده از سوی دولت سابق، در حال فعالیت و پیشرفت است. نشان به آن نشان که همین روزنامه اعتماد و نویسنده سیاست باز بی‌صداقتش، دست کم و فقط درباره میراث قیمت‌گذاری ۴۰۰ تومانی برای دلار، این موضوع را به طعنه و کنایه، «استخوان در گلوی دولت (رئیسی)» و «دو پوست موز (حذف یا ادامه) زیر پای دولت» خواندند. در اثر همین سوءمدیریت‌ها، از یکطرف ده‌ها میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی حیف و میل شد اما آن سال‌ها احتمالا امثال لیلاز و عبدی مرده بودند که صدایی به هشدار و اعتراض بلند نکردند و گرنه انسان زنده و شرافتمند و با وجدان که خبط و جنایت یک دولت را به دولت بعدی نسبت نمی‌دهد و بعد از گذشتن از کار طلبکار نمی‌شود! در اثر آن بی‌تدبیری بالغ بر ۴۵ هزار میلیارد تومان رانت به رانت خوران داده شد. مشابه همین سوء تدبیر در ماجرای تثبیت ۴ ساله قیمت بنزین (بلکه قالب کردن برجام) برخلاف قانون افزایش سالانه قیمت انجام شد که خسارتی دست کم ۱۴۴ هزار میلیارد تومانی ناشی از قاچاق و افزایش بی‌رویه مصرف را در پی داشت و پس از آن که خزانه دولت به ته دیگ خورد، با تصمیمی بدتر، ناگهان قیمت را سه برابر کردن که با موج‌سواری دشمنان در آبان ۹۸ مواجه شد و مجددا به مدت ۴ سال دیگر، جا ماندن قیمت بنزین از تورم و قاچاق و رکوردشکنی ۱۳۷ میلیون لیتری در روز رخ داد. این‌جا هم روزنامه اعتماد آن قدر انصاف و شرافت ندارد که بگوید ما این مصیبت را ایجاد کردیم و اگر هم دولت دست به اقدام اصلاحی بزند، همراه شبکه رسانه‌ای معاند جنجال می‌کنیم تا نتواند راه خسارت به منابع ملی را ببندد.

۲) عناصر سیاسی کار می‌دانند اصلاح ریل گذاری‌های غلط هشت ساله، اگر به‌اندازه همان هشت سال زمان نبرد، لااقل چهار سال زمان می‌برد. با این وجود طوری انتظارآفرینی می‌کنند که انگار وضعیت گل و بلبلی را تحویل داده‌اند و حالا انتظار دارند همه روندهای ناترازی تراز شده باشد. آنها با رندی تمام، «۶ برابر شدن نقدینگی (از عوامل اصلی تورم) در دولت روحانی، شکستن رکورد تورم و تاثیرات آن در بازار ارز و انرژی، نابودی ۱۸ میلیارد دلار و ۶۰ تن طلا از ذخایر استراتژیک، ناترازی سنگین در تامین گاز و برق و آب، ناترازی سنگین بودجه‌ای و کسری ۴۸۰ هزار میلیارد تومانی، منفی شدن خزانه و انتشار ۲۰۰ هزار میلیارد تومان پول بی‌پشتوانه، بدهی انباشته ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومانی، و...» را کتمان می‌کنند، همان گونه که کاهش ناترازی‌ها در تمام این عرصه‌ها و از جمله عبور از تابستان و زمستان بدون قطعی برق و گاز، تسویه ۲۷۰ هزار میلیارد تومان بدهی سود اوراق، تسویه ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی به صندوق‌های بازنشستگی، اختصاص ۵۴ هزار میلیارد برای تسویه بدهی بانک مرکزی، مجبور کردن بانک‌ها به شفافیت و رفع ناترازی‌ها و توقف رفتارهای مخرب بانکی، و مجموعا تسویه ۴۶۴ هزار میلیارد تومان از بدهی‌ها و تعهدات دولت قبل» را سانسور می‌کنند.

۳) منفی‌بافی عضو مرکزیت حزب کارگزاران در روزنامه اعتماد در حالی است که وی هفته قبل به روزنامه شرق گفت: من برخلاف دوستان اصلاح‌طلب‌مان به آینده اقتصاد ایران هزار بار امیدوار هستم. من گاهی وقت‌ها می‌بینم برجسته‌ترین نخبگان ایران در واکنش به حوادث یا اظهارنظرهایی که می‌شود، به چنان فرومایگی دچار می‌شوند و چنان فرومی‌غلتند که به یک پوپولیسم دردناک و پیش‌پا افتاده دچار می‌شوند. آن زمان است که واقعا برای ملت ایران ناراحت می‌شوم که ما داریم ادعا می‌کنیم اینها را می‌خواهیم راهبری و نمایندگی کنیم و می‌خواهیم جلو ببریم.

...من رفتم پژوهشی کردم و متوجه شدم ما شهریور ۱۴۰۰ از رکورد تاریخی بالاترین عدد تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۹۶ عبور کردیم. از شهریور ۱۴۰۰ تا الان هرچه رشد در اقتصاد ایران دارد اتفاق می‌افتد، جدید است که الان دو سال آن دارد تمام می‌شود... الان میزان ساختمان‌سازی در منطقه ۲۲، اندازه کل دوبی است، بقیه تهران را اصلا کنار بگذارید. رسیدیم به یک خودانکاری که از لج همدیگر است... آن چیزی که من برای آینده ایران دارم می‌بینم، این است که ما سمت‌گیری‌مان به سمت توازن است. یعنی چه؟ یعنی در بودجه امسال ۸۶۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی درآمد مالیاتی توسط دولت شده. هر چقدر تمرکز دولت‌ها از نفت کاسته شود، به ناچار بر مالیات خواهد افزود و این یعنی توازن طبقاتی، یعنی دموکراسی. درباره آینده ایران باید تأکید کنم که من به لحاظ مادی به آینده ایران خیلی امیدوار هستم... من به آینده ایران بسیار بسیار خوش‌بین هستم. فقط ۴۰ درصد ظرفیت صنعتی ایران الان دارد استفاده می‌شود. بنابراین تا یک دوره‌ای بیش از ۱۰ سال، ما بدون سرمایه‌گذاری جدی حتی می‌توانیم رشد اقتصادی دورقمی داشته باشیم».

انتظار ریزش بیشتر نرخ ارز از سوی روزنامه‌های اصلاح‌طلب

روزنامه‌های اصلاح‌طلب با وجود اصرار بر کوچک‌نمایی اهمیت اجرای توافق میان ایران و آمریکا و آزاد سازی ۶ میلیارد دلار اموال مسدود شده، اذعان می‌کنند که این رویداد تاثیر مثبتی بر بازار ارز داشته و تاثیرات بیشتری هم بر جا خواهد گذاشت.

روزنامه آرمان در این زمینه می‌نویسد: دلار در روزهای پیش مسیر پر فراز و نشیبی را طی کرد و این امر بی‌تاثیر از رخدادهای سیاسی از جمله تبادل زندانیان و آزادسازی منابع ارزی نبود گفته شده سوئیفت برای انتقال ۶ میلیارد دلار ایران باز شد که همزمان با این خبر قیمت دلار از ۴۹ هزار و ۳۵۰ تومان به سمت کانال ۴۸ هزار تومانی حرکت کرد.

از سوی دیگر برخی از کارشناسان بر این باورند که خبرهای منفی موجود در بازار ارز دست‌به‌دست می‌شود که می‌تواند دلار هرات را بالا ببرد و در نتیجه قیمت دلار به روند صعودی خود بازگردد، اما اگر روند فعلی ادامه یابد پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که قیم